

Krátka vzpomínka na docenta Ehlera

16. října uplyne půl roku od úmrtí doc. MUDr. Zdeňka Ehlera, CSc., emeritního přednosty Kliniky anesteziologie a resuscitace (KAR, nyní KARIM) 1. LF a VFN v Praze. Odešla s ním jedna etapa rozvoje této nemocnice i celého oboru anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny.

Narodil se 22. 1. 1937 v Olomouci, nicméně mládí prožil na jižní Moravě ve Znojmě, kde navštěvoval i střední školu. Z této doby mu zůstalo množství přátel, se kterými se stýkal až do pokročilého věku. Po ukončení studia medicíny se stal ústavním anesteziologem v nemocnici Rakovník, roku 1969 pak sekundářem na ARO FN I (nyní VFN) v Praze. Tím byla předurčena jeho profesní kariéra – anesteziologii a intenzivní péči zůstal věrný celý život. A nejen to, pod vedením doc. Hodera pomáhal tomuto mladému oboru, aby se etabloval jako samostatná, široce pojatá specializace.

Rok 1969 byl přelomem i v jeho osobním životě, kdy se oženil s Věrou Schneiderovou, po jejímž boku prožil celý život a s ní vychoval syna Tomáše a dceru Šárku.

V 70. letech se stal vedoucím na nově otevřené lůžkové resuscitační stanici, po přerodu ARO na Kliniky anesteziologie a resuscitace zástupcem přednosty této kliniky a v roce 1990 jejím přednostou. Ve funkci setrval do roku 2002, kdy odešel do penze. V té době již FN I a FN II splynuly v jednu Všeobecnou fakultní nemocnici (VFN) a stejně tak ARO FN II splynulo s KAR FN I v jednu kliniku – KAR (nyní KARIM) VFN. Provedl kliniku elegantně tímto turbulentním obdobím, podobně jako přispěl spolu s dalšími kolegy k intenzivní péči o prezidenta Václava Havla během pooperačního období na III. CHK VFN. Pro zúčastněné spolupracovníky představoval díky svému každodennímu pečlivému dohledu jistotu v jinak emocionálně velmi vypjaté situaci.

Doc. Ehler byl typickým anesteziologem-intenzivistou své doby v tom nejlepší smyslu, se širokým přesahem znalostí prakticky do všech medicínských oborů. V době omezených instrumentálních

metod se po právu spoléhal především na pečlivé klinické vyšetření a logický úsudek, což jsou koneckonců atributy dodnes platné. Mezi jeho oblíbená témata patřila např. kardioanestezie a hrudní chirurgie, v intenzivní péči pak poruchy vědomí, vnitřního prostředí a minerálové dysbalance.

Byl též vynikajícím pedagogem, kromě výuky mediků a atesantů se věnoval vzdělávání anesteziologických sester, z nichž některé na něj stále s úctou vzpomínají. Ne nadarmo bylo jednou z jeho priorit zvýšení pravomocí SZP, který právem považoval za integrální součást týmu. Publikoval v řadě periodik, je autorem a přispěvatelem četných monografií – jmenujme např. Základy resuscitace, Kompendium neodkladné péče či Akutní stavy v souvislosti s těhotenstvím. Byl nositelem četných ocenění za odbornou činnost a účastníkem řady mezinárodních kongresů.

Na domácí půdě se mj. zasloužil o zavedení Hoderova dne jakožto pravidelného každoročního sympozia.

Byl velmi empatický, zajímal se o problémy svých spolupracovníků, spory se snažil nejprve řešit vysvětlením a domluvou. Co však neodpouštěl, byla lež, podvádění a hrubé chování. K tomu se váže jedno jeho životní kredo: „Kdo lže, musí si hodně pamatovat.“

Mezi jeho záliby patřilo cestování autem, lyžování a chalupaření, po odchodu do penze pak péče o vnoučata, na která byl právem hrdý. Rád se vracel do kraje svého mládí v okolí Znojma, kam též nezištně pořádal zájezdy pro své kolegy. To byla jeho „civilní“ tvář, ke které snad patří dodat jeho další kredo: „Kdo v rozumné míře dobré víno pije, stává se moudrým.“ Nechtě odpočívá v pokoji...

MUDr. Josef Závada, CSc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny,

1. LF UK a VFN v Praze

